

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามเฒ่าสุราษฎร์ธานี จังหวัดมหาสารคาม เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีชื่อในทะเบียนราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามเฒ่าสุราษฎร์ธานี จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 369 คน จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางประกอบการบรรยายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
df	แทน	ขั้นของความอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F-distribution)
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ t (t-distribution)
Sig	แทน	ค่าความน่าจะเป็นที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่กรอกแล้วจำนวน 369 ฉบับ จัดหมวดหมู่ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ แล้วตรวจนับคะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้สถิติความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน
3. ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม รายด้านและจำแนกเป็นรายชื่อ จำนวน 4 ด้าน
4. เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีความแตกต่างกันด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ
5. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ปรากฏผล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีสิทธิเลือกตั้งมีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎร จำนวน 369 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนและมีความสมบูรณ์ จำนวน 369 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นได้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	252	68.30
1.2 หญิง	117	31.70
รวม	369	100.00
2. อายุ		
2.1 18-35 ปี	94	25.47
2.2 36-59 ปี	238	64.50
2.3 60 ปีขึ้นไป	37	10.03
รวม	369	100.00
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ประถมศึกษา	186	50.41
3.2 มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	160	43.36
3.3 อนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป	23	6.23
รวม	369	100.00
4. อาชีพ		
4.1 เกษตรกร	302	81.84
4.2 ข้าราชการ, พนักงานรัฐวิสาหกิจ, พนักงานเอกชน	17	4.61
4.3 รับจ้างทั่วไป	50	13.55
รวม	369	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นชาย จำนวน 252 คน (ร้อยละ 68.30) เป็นหญิง จำนวน 117 คน (ร้อยละ 31.70) กลุ่มอายุ 18-35 ปี จำนวน 94 คน (ร้อยละ 25.4) กลุ่มอายุ 36-59 ปี จำนวน 238 คน (ร้อยละ 64.50) และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 37 คน (ร้อยละ 10.03) ส่วนระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 186 คน (ร้อยละ 50.41) ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 160 คน (ร้อยละ 43.36) และระดับ

อนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป จำนวน 23 คน (ร้อยละ 6.26) มีอาชีพเกษตรกรจำนวน 302 คน (ร้อยละ 81.84) และอาชีพข้าราชการ,พนักงานรัฐวิสาหกิจ,พนักงานเอกชน จำนวน 17 คน (ร้อยละ 4.61) และอาชีพรับจ้างทั่วไปจำนวน 50 คน (ร้อยละ 13.55)

3.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม
โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ด้านที่	การมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชน	\bar{X}	S.D.	ระดับ การมีส่วนร่วม
1.	ด้านการเลือกตั้ง	4.02	0.74	มาก
2.	ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อ สาธารณะ	3.77	0.89	มาก
3.	ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	4.36	0.99	มาก
4.	ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการ ต่าง ๆ	3.87	0.78	มาก
	รวม	4.00	0.77	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{X} = 4.36$) ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 4.02$) ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ($\bar{X} = 3.87$) และด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{X} = 3.77$)

3.3 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม รายด้าน และจำแนกเป็นรายข้อ จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการเลือกตั้ง

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาฏ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ด้านการเลือกตั้ง จำแนกเป็นรายข้อ

(n = 369)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมทางการเมืองประชาชน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
	1. ด้านการเลือกตั้ง			
1	ท่านได้ไปใช้สิทธิทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	4.57	0.78	มากที่สุด
2	ท่านได้ไปใช้สิทธิทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	4.59	0.71	มากที่สุด
3	ท่านมีความสนใจที่ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	3.73	1.34	มาก
4	ท่านมีความสนใจที่ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล	3.97	1.14	มาก
5	ท่านติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งอยู่เสมอ	4.22	0.82	มาก
6	ท่านมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ประชาชนในหมู่บ้านของท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.99	0.90	มาก
7	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	3.73	0.98	มาก
8	ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียงของประชาชนในหมู่บ้าน	3.81	1.07	มาก
9	ท่านมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการจัดการเลือกตั้งในหมู่บ้าน	3.88	1.10	มาก
10	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการเลือกตั้งในหมู่บ้าน	3.75	1.16	มาก
	รวม	4.02	0.74	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามเฒ่าสุราษฎร์ จังหวัดมหาสารคาม ด้านการเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านได้ไปใช้สิทธิทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 4.59$) ท่านได้ไปใช้สิทธิทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 4.57$) และอยู่ในระดับมาก ท่านติดตามข่าวสารการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.22$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

2. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ จำแนกเป็นรายข้อ

(n = 369)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
	2. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ			
1	ท่านได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบล ทุกครั้ง	3.76	1.06	มาก
2	ท่านติดตามผลของการแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง	3.88	1.05	มาก
3	ท่านเคยแสดงความคิดเห็นในการวางแผนพัฒนาชุมชน ในหมู่บ้านของท่าน	4.00	1.03	มาก
4	ท่านเคยแสดงความคิดเห็นในการวางแผนพัฒนากับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	3.71	1.09	มาก
5	ท่านเคยเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง	3.71	1.05	มาก
6	ท่านเคยเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการวางแผนพัฒนากับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในหมู่บ้าน	3.98	1.03	มาก
7	ท่านเคยเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการวางแผนพัฒนากับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	3.70	1.12	มาก

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	\bar{X}	S.D.	ระดับ การมีส่วน ร่วม
8	ท่านเคยคัดค้านการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่เหมาะสม	3.50	1.08	มาก
9	ท่านเคยคัดค้านการวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่เหมาะสม	3.54	1.10	มาก
10	ท่านมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นประจำ	3.88	1.08	มาก
	รวม	3.77	0.89	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาฏ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.77$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านเคยแสดงความคิดเห็นในการวางแผนพัฒนาชุมชนในหมู่บ้านของท่าน ($\bar{X}=4.00$) ท่านเคยเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการวางแผนพัฒนากับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในหมู่บ้าน ($\bar{X}=3.98$) ท่านได้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการกำหนดนโยบาย ขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง ($\bar{X}=3.88$) ท่านเคยแสดงความคิดเห็นในการวางแผนพัฒนาชุมชนในหมู่บ้านของท่าน ($\bar{X}=4.00$) ท่านเคยแสดงความคิดเห็นในการวางแผนพัฒนากับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X}=3.371$) ท่านเคยเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกครั้ง ($\bar{X}=3.71$) ท่านเคยเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการวางแผนพัฒนากับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในหมู่บ้าน ($\bar{X}=3.98$) ท่านเคยเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นต่อการวางแผนพัฒนากับองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X}=3.70$) ท่านเคยคัดค้านการกำหนดนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่เหมาะสม ($\bar{X}=3.50$) ท่านเคยคัดค้านการวางแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่เหมาะสม ($\bar{X}=3.54$) ท่านมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นประจำ ($\bar{X}=3.88$)

3. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม
ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ จำแนกเป็นรายชื่อ

(n = 369)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน	\bar{X}	S.D.	ระดับ การมีส่วนร่วม
	3. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์			
1	ท่านเข้าร่วมกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองเป็นประจำ	3.54	1.08	มาก
2	ในการรวมกลุ่มของท่าน ท่านได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเสมอ	3.78	0.92	มาก
3	กลุ่มผลประโยชน์ของท่านผลักดันให้ องค์การบริหารส่วนตำบลตอบสนองความต้องการเสมอ	3.59	0.90	มาก
4	กลุ่มของท่านมีการคัดค้านประเด็นสาธารณะ เช่น ปัญหาขยะ ปัญหาท่อระบายน้ำ ปัญหาไฟฟ้าสาธารณะ เป็นต้น	3.65	1.02	มาก
5	กลุ่มของท่านเคยต่อรองผลประโยชน์กับ องค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การก่อสร้างถนน การก่อสร้างน้ำประปา การส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น	3.63	1.11	มาก
	รวม	4.36	0.99	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ในการรวมกลุ่มของท่าน ท่านได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเสมอ ($\bar{X}=3.78$) กลุ่มผลประโยชน์ของท่านผลักดันให้องค์การบริหารส่วนตำบลสนองความต้องการเสมอ ($\bar{X}=3.59$) กลุ่มของท่านมีการคัดค้านประเด็นสาธารณะ เช่น ปัญหาขยะ ปัญหาท่อระบายน้ำ ปัญหาไฟฟ้าสาธารณะ เป็นต้น ($\bar{X}=3.65$) กลุ่มของท่านเคยต่อรองผลประโยชน์กับองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การก่อสร้างถนน การก่อสร้างน้ำประปา การส่งเสริมอาชีพ เป็นต้น ($\bar{X}=3.63$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

4. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่างๆ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาฏ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่างๆ จำแนกเป็นรายชื่อ

(n = 369)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมทางการเมืองประชาชน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	4. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ท่านเคยร่วมเสนอโครงการต่าง ๆ ที่หมู่บ้าน ต้องการ	3.85	0.93	มาก
2	ท่านเคยร้องเรียนการให้บริการสาธารณะด้าน ต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การ ให้บริการของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล	3.32	1.13	มาก
3	ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความ ต้องการด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและ ทางบก	3.80	1.05	มาก
4	ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความ ต้องการด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดินที่สาธารณะและการกำจัดขยะมูลฝอย	4.02	1.03	มาก
5	ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความ ต้องการด้านการระงับโรคติดต่อ	3.97	0.88	มาก
6	ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความ ต้องการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	3.86	0.89	มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อที่	การมีส่วนร่วมทางการเมืองประชาชน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
7	ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	3.94	0.94	มาก
8	ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ	3.98	0.98	มาก
9	ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการคุ้มครองและบำรุงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.90	0.97	มาก
10	ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	4.05	0.98	มาก
	รวม	3.87	0.78	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.87$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ($\bar{X}=4.05$) ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดินที่สาธารณะและการกำจัดขยะมูลฝอย ($\bar{X}=4.02$) ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ ($\bar{X}=3.98$) ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการระงับโรคติดต่อ ($\bar{X}=3.97$) ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ($\bar{X}=3.94$) ท่านเคยมีส่วนร่วม

ในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการคุ้มครองและบำรุงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=3.90$) ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ($\bar{X}=3.87$) ท่านเคยร่วมเสนอโครงการต่าง ๆ ที่หมู่บ้านต้องการ ($\bar{X}=3.85$) ท่านเคยมีส่วนร่วมในการแสดงออกซึ่งความต้องการด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ($\bar{X}=3.80$) ท่านเคยร้องเรียนการให้บริการสาธารณะด้านต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น การให้บริการของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X}=3.32$)

2.4 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาฏ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยรวมและรายด้าน ดังนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1. จําแนกตามเพศ

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาญ อำเภอขงสีสุราช
จังหวัดมหาสารคาม จําแนกตามเพศ โดยรวมและรายคํา

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาญ อำเภอขงสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม	ชาย		ระดับการมีส่วนร่วม		หญิง		ระดับการมีส่วนร่วม
	\bar{X}	S.D.	รวม	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการเลือกตั้ง	4.21	0.65	มาก	3.62	0.77	มาก	
2. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	4.00	0.73	มาก	3.24	0.98	ปานกลาง	
3. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	4.53	0.94	มากที่สุด	4.00	1.03	มาก	
4. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ	4.01	0.74	มาก	3.55	0.79	มาก	
รวม	4.19	0.68	มาก	3.60	0.82	มาก	

จากตารางที่ 8 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาฏ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เพศชาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{X}=4.53$) อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X}=4.21$) รองลงมาด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ($\bar{X}=4.01$) และด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{X}=4.00$)

เพศหญิง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.60$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{X}=4.00$) รองลงมา ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X}=3.62$) และด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{X}=3.24$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม	เพศ				t	Sig
	ชาย		หญิง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการเลือกตั้ง	4.21	0.65	3.62	0.77	7.03	.032
2. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	4.00	0.73	3.24	0.98	7.53	.033
3. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	4.53	0.94	4.00	1.03	4.73	.339
4. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ	4.01	0.74	3.55	0.79	5.42	.913
รวม	4.19	0.68	3.60	0.82	6.72	.379

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ที่มีเพศแตกต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

2. จำแนกตามอายุ

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน

(n = 369)

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม	กลุ่มอายุ											
	18-35 ปี		ระดับการมี		36-59 ปี		ระดับการมี		60 ปีขึ้นไป		ระดับการมี	
	\bar{X}	S.D.	ส่วนร่วม	S.D.	\bar{X}	S.D.	ส่วนร่วม	S.D.	\bar{X}	S.D.	ส่วนร่วม	S.D.
1. ด้านการเลือกตั้ง	3.91	0.84	มาก	0.67	4.12	0.67	มาก	0.78	3.68	0.78	มาก	0.78
2. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	3.55	0.90	มาก	0.86	3.91	0.86	มาก	0.84	3.34	0.84	ปานกลาง	0.84
3. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	4.14	0.94	มาก	0.96	4.53	0.96	มากที่สุด	1.09	3.79	1.09	มาก	1.09
4. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ	3.73	0.84	มาก	0.73	3.98	0.73	มาก	0.81	3.48	0.81	มาก	0.81
รวม	3.83	0.79	มาก	0.72	4.14	0.72	มาก	0.86	3.57	0.86	มาก	0.86

จากตารางที่ 10 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามเฒ่าสุราษฎร์ จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอายุ โดยรวมรายด้านและรายข้อ พบว่า อายุ 18-35 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.83$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{X}=4.14$) รองลงมาด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X}=3.91$) รองลงมาด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ($\bar{X}=3.73$) และด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{X}=3.55$)

อายุ 36-59 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.41$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{X}=4.53$) อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{X}=4.53$) รองลงมาด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X}=4.12$) รองลงมาด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ($\bar{X}=3.98$) และด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{X}=3.91$)

อายุ 60 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.50$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{X}=3.79$) รองลงมาด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X}=3.68$) รองลงมาด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ($\bar{X}=3.48$) และด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{X}=3.34$)

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอ ยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม	กลุ่มอายุ						F	Sig
	18-35 ปี		36-59 ปี		60 ปีขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการเลือกตั้ง	3.91	0.84	4.12	0.67	3.68	0.78	7.42	.001*
2. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	3.55	0.90	3.91	0.86	3.34	0.84	11.24	.000*
3. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	4.14	0.94	4.53	0.96	3.79	1.09	12.89	.000*
4. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ	3.73	0.84	3.98	0.73	3.48	0.81	9.02	.000*
รวม	3.83	0.79	4.14	0.72	3.57	0.86	12.56	.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่าง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็น รายด้าน พบว่า แตกต่างกันทุกด้าน

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนใน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุแตกต่างกัน โดยรวมทุกด้าน

(n = 369)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	76.168	87	.875	5.345	.000*
ภายในกลุ่ม	46.027	281	.164		
รวม	122.195	368			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 12 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมือง ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มี อายุแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 13 ผลการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่
มีอายุแตกต่างกัน ด้านการเลือกตั้ง

(n = 369)

อายุ	\bar{X}	อายุ 18-35 ปี	อายุ 36-59 ปี	อายุ 60 ขึ้นไป
		3.91	4.12	3.68
- อายุ 18-35 ปี	3.91	-	0.21	0.23
- อายุ 36-59 ปี	4.12	0.21	-	0.44
- อายุ 60 ขึ้นไป	3.68	0.23	0.44	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มี
อายุแตกต่างกัน ด้านการเลือกตั้ง พบว่า อายุ 36-59 ปี แตกต่างจากกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป อย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่
มีอายุแตกต่างกัน ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ

(n = 369)

อายุ	\bar{X}	อายุ 18-35 ปี	อายุ 36-59 ปี	อายุ 60 ขึ้นไป
		3.55	3.91	3.34
- อายุ 18-35 ปี	3.55	-	0.36	0.21
- อายุ 36-59 ปี	3.91	0.36	-	0.57
- อายุ 60 ขึ้นไป	3.34	0.21	0.57	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามเฒ่าสุราษฎร์ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุแตกต่างกัน ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ พบว่า กลุ่มอายุ อายุ 18-35 ปี แตกต่างจากอายุ 36-59 ปี และอายุ อายุ 36-59 ปี แตกต่างจากกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 15 ผลการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามเฒ่าสุราษฎร์ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุแตกต่างกัน ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

(n = 369)

อายุ	\bar{X}	อายุ 18-35 ปี	อายุ 36-59 ปี	อายุ 60 ปีขึ้นไป
		4.14	4.53	3.79
- อายุ 18-35 ปี	4.14	-	0.39	0.74
- อายุ 36-59 ปี	4.53	0.39	-	0.74
- อายุ 60 ปีขึ้นไป	3.79	0.35	0.74	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามเฒ่าสุราษฎร์ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุแตกต่างกัน ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ พบว่า กลุ่มอายุ 18-35 ปี แตกต่างจากกลุ่มอายุ 36-59 ปี และกลุ่มอายุ 36-59 ปี แตกต่างจากกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 16 ผลการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม
ที่มีอายุแตกต่างกัน ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่างๆ

(n = 369)

อายุ	\bar{X}	อายุ 18-35 ปี	อายุ 36-59 ปี	อายุ 60 ขึ้นไป
		3.73	3.98	3.48
- อายุ 18-35 ปี	3.73	-	0.25	0.25
- อายุ 36-59 ปี	3.98	0.25	-	0.5
- อายุ 60 ขึ้นไป	3.48	0.25	0.5	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 พบว่า ผลการเปรียบเทียบผลต่างของค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุแตกต่างกัน ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ พบว่า กลุ่มอายุ 18-35 ปี แตกต่างจากกลุ่มอายุ 36-59 ปี และกลุ่มอายุ 36-59 ปี แตกต่างจากกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 17 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม	ระดับการศึกษา										
	ประถมศึกษา		ระดับการมี ส่วนร่วม		มัธยมศึกษาหรือ เทียบเท่า		ระดับการมี ส่วนร่วม		อนุปริญญาหรือ เทียบเท่าขึ้นไป		ระดับการมี ส่วนร่วม
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการเลือกตั้ง	3.99	0.80	มาก	มาก	4.01	0.67	มาก	มาก	4.34	0.58	มาก
2. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	3.80	0.85	มาก	มาก	3.67	0.93	มาก	มาก	4.13	0.84	มาก
3. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	4.43	1.07	มาก	มาก	4.28	0.92	มาก	มาก	4.40	0.90	มาก
4. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ	3.99	0.79	มาก	มาก	3.66	0.75	มาก	มาก	4.32	0.57	มาก
รวม	4.05	0.80	มาก	มาก	3.91	0.74	มาก	มาก	4.30	0.66	มาก

จากตารางที่ 17 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมรายด้านและรายข้อ พบว่า ระดับประถมศึกษา ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$) และจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{X}=4.43$) รองลงมาด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X}=3.99$) และด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ($\bar{X}=3.99$) และด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{X}=3.80$)

ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.91$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{X}=4.28$) รองลงมาด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X}=4.01$) รองลงมาด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{X}=3.67$) และด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ($\bar{X}=3.66$)

ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{X}=4.40$) รองลงมาด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X}=4.34$) รองลงมาด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ($\bar{X}=4.32$) และด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{X}=4.13$)

ตารางที่ 18 วิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามระดับการศึกษา

(n = 369)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3.89	2	1.94	3.28	.039*
ภายในกลุ่ม	216.47	366	.60		
รวม	220.35	368			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18 พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่ระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

	ระดับการศึกษา						F	Sig
	ประถมศึกษา		มัธยม		อนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม	3.99	0.80	4.01	0.67	4.34	0.58	2.34	.098
1. ด้านการเลือกตั้ง	3.80	0.85	3.67	0.93	4.13	0.84	3.01	.050
2. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	4.43	1.07	4.28	0.92	4.40	0.90	1.02	.361
3. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	3.99	0.79	3.66	0.75	4.32	0.57	12.20	.000*
4. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่างๆ	4.05	0.88	3.91	0.82	4.30	0.72	3.28	.039*
รวม								

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 19 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่ระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า แตกต่างกัน 1 ด้าน คือ ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่ระดับการศึกษาแตกต่างกัน ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	อนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป
			3.99	3.66
- ประถมศึกษา	3.99	-	0.33	0.33
- มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า	3.66	0.33	-	0.66
- อนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป	4.32	0.33	.0.66	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 20 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่ระดับการศึกษาแตกต่างกัน ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ พบว่า ระดับประถมศึกษาแตกต่างจาก ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า และมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า แตกต่างจากระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 21 ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขงสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอาชีพแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขงสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม	อาชีพ										ระดับความ พึงพอใจ
	เกษตรกร		ระดับการ มีส่วนร่วม	ข้าราชการ, พนักงาน รัฐวิสาหกิจ, พนักงานเอกชน		ระดับการมี ส่วนร่วม	รับจ้างทั่วไป		ระดับความ พึงพอใจ		
	\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.		\bar{X}	S.D.			
1. ด้านการเลือกตั้ง	4.08	0.73	มาก	4.36	0.65	มาก	3.60	0.68	มาก		
2. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	3.84	0.88	มาก	3.96	0.92	มาก	3.26	0.79	ปานกลาง		
3. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	4.44	1.00	มาก	4.16	0.95	มาก	3.95	0.88	มาก		
4. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ	3.91	0.77	มาก	4.12	0.55	มาก	3.87	0.80	มาก		
รวม	4.07	0.76	มาก	4.15	0.72	มาก	3.60	0.74	มาก		

จากตารางที่ 21 การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลนาฏ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอาชีพแตกต่างกัน จำแนกตามอาชีพ โดยรวม และรายด้าน พบว่า

อาชีพเกษตรกร ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาฏ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$) เมื่อจำแนก เป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{X}=4.44$) รองลงมาด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X}=4.44$) รองลงมาด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{X}=3.84$) และด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{X}=3.84$)

อาชีพข้าราชการ,พนักงานรัฐวิสาหกิจ,พนักงานเอกชน ประชาชนในเขตองค์การบริหาร ส่วนตำบลนาฏ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.15$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X}=4.36$) รองลงมา ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{X}=4.16$) รองลงมาด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ($\bar{X}=4.12$) รองลงมาด้านการ แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{X}=3.96$)

อาชีพรับจ้างทั่วไป ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาฏ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม มีส่วนร่วมทางการเมือง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.67$) เมื่อจำแนก เป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการ รวมกลุ่มผลประโยชน์ ($\bar{X}=3.95$) รองลงมาด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ($\bar{X}=3.87$) รองลงมาด้านการเลือกตั้ง ($\bar{X}=3.60$) อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน ได้แก่ ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ ($\bar{X}=3.26$)

ตารางที่ 22 วิเคราะห์ความแปรปรวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุข จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามอาชีพ

(n = 369)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	10.81	2	5.40	9.44	.000*
ภายในกลุ่ม	209.54	366	.57		
รวม	220.35	368			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 22 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุข จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีส่วนร่วมทางการเมืองแตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราษฎร์ จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอาชีพแตกต่างกัน โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

	อาชีพ						F	Sig			
	เกษตกร	ข้าราชการ		รับจ้างทั่วไป		F			Sig		
		X̄	S.D.	X̄	S.D.					X̄	S.D.
การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราษฎร์ จังหวัดมหาสารคาม	4.08	0.73	4.36	0.65	3.60	0.68	11.524	.000*			
1. ด้านการเลือกตั้ง	3.84	0.88	3.96	0.92	3.26	0.79	9.837	.000*			
2. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	4.44	1.00	4.16	0.95	3.95	0.88	5.549	.004*			
3. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	3.91	0.77	4.12	0.55	3.87	0.80	7.703	.001*			
4. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่างๆ	4.07	0.76	4.15	0.72	3.60	0.74	9.441	.000*			
รวม											

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 23 พบว่า ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอาชีพแตกต่างกัน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า แตกต่างกันทุกด้าน

ตารางที่ 24 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอาชีพแตกต่างกัน ด้านการเลือกตั้ง

(n=369)

อาชีพ	\bar{X}	เกษตรกร	ข้าราชการ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน	รับจ้างทั่วไป
		4.08	4.36	3.60
1. เกษตรกร	4.08	-	0.28	0.48
2. ข้าราชการ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน	4.36	0.28	-	0.76
3. รับจ้างทั่วไป	3.60	0.48	0.76	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 24 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอาชีพแตกต่างกัน ด้านการเลือกตั้ง พบว่า อาชีพเกษตรกรแตกต่างกับอาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชนแตกต่างจากอาชีพรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 25 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม
ที่มีอาชีพแตกต่างกัน ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ

(n=369)

อาชีพ	\bar{X}	เกษตรกร	ข้าราชการ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน	รับจ้างทั่วไป
		3.84	3.96	3.26
1. เกษตรกร	3.84	-	0.12	0.58
2. ข้าราชการ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน	3.96	0.12	-	0.7
3. รับจ้างทั่วไป	3.26	0.58	0.7	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 25 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอาชีพแตกต่างกัน ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ พบว่า อาชีพเกษตรกร แตกต่างกับอาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน แตกต่างจากอาชีพรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 26 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม
ที่มีอาชีพแตกต่างกัน ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์

(n=369)

อาชีพ	\bar{X}	การรวมกลุ่มผลประโยชน์		
		เกษตรกร	ข้าราชการ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน	รับจ้างทั่วไป
		4.44	4.16	3.95
1. เกษตรกร	4.44	-	0.28	0.48
2. ข้าราชการ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน	4.16	0.28	-	0.21
3. รับจ้างทั่วไป	3.95	0.49	0.21	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 26 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอ
ขามศรีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอาชีพแตกต่างกัน ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ พบว่า
อาชีพเกษตรกร แตกต่างกับอาชีพรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 27 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาฎ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม
ที่มีอาชีพแตกต่างกัน ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ

(n=369)

อาชีพ	\bar{X}	อาชีพ		
		เกษตรกร	ข้าราชการ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน	รับจ้างทั่วไป
		3.91	4.12	3.87
1. เกษตรกร	3.91	-	0.21	0.04
2. ข้าราชการ พนักงาน รัฐวิสาหกิจ พนักงานเอกชน	4.12	0.21	-	0.25
3. รับจ้างทั่วไป	3.87	0.04	0.25	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 27 พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาฎ อำเภอยางสีสุราช
จังหวัดมหาสารคาม ที่มีอาชีพแตกต่างกัน ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ พบว่า
อาชีพเกษตรกร แตกต่างกับอาชีพรับจ้างทั่วไป และอาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
พนักงานเอกชน แตกต่างจากอาชีพรับจ้างทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะทั่วไปของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาฎ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม ผลปรากฏผล
ดังตารางที่ 28

ตารางที่ 28 จำนวนความถี่ ข้อเสนอแนะทั่วไปของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง
ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาภู อำเภอขามเฒ่าสุราษฎร์ธานี จังหวัด
มหาสารคาม

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
	ด้านการเลือกตั้ง	
1	ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนทุกหมู่บ้าน	50
2	ควรรณรงค์ไม่ให้ซื้อสิทธิขายเสียง	39
3	ผู้นำควรวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้ง	48
4	ควรรณรงค์ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง	36
5	ควรจัดหาคนทำงานจริงจัง เป็นตัวแทนหมู่บ้าน	40
	ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ	
1	ควรจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็น	33
2	ควรมีแหล่งน้ำพอบึงเพื่อการเกษตร	45
3	ควรมีการฝึกอาชีพให้กับประชาชนอย่างจริงจัง	60
4	ควรสนับสนุนให้มีชุมชนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมช่วยกัน	39
5	ควรมีไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน	41
	ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์	
1	ควรให้ชาวบ้านมีความรู้เรื่องการรวมกลุ่มผลประโยชน์	57
2	ควรมีการรวมกลุ่มของเกษตรกรให้มั่นคงถาวร	32
3	องค์การบริหารส่วนตำบลควรตั้งงบประมาณสนับสนุน โครงการต่าง ๆ	47
	ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ	
1	ควรมีโครงการ SML ทุกปี	56
2	ควรมีตลาดนัด ตลาดกลางในหมู่บ้าน/ชุมชน	35
3	องค์การบริหารส่วนตำบลควรหาอาชีพเสริมให้กับประชาชน	48
4	องค์การบริหารส่วนตำบลควรสอบถามปัญหาประชาชนอย่างแท้จริง และทำตามที่ประชาชนต้องการ	45

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะ	ความถี่
5	องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ท้องถิ่นอันดีงาม	36
6	องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดสรรงบประมาณตามความต้องการให้มากขึ้น	44

จากตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ความถี่ข้อเสนอแนะทั่วไปของประชาชนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาฎ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านการเลือกตั้ง เรียงลำดับจากจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปน้อย ดังนี้ ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนทุกหมู่บ้าน ผู้นำควรวางตัวเป็นกลางในการเลือกตั้ง ควรจัดหาคนทำงานจริงจัง เป็นตัวแทนหมู่บ้าน ควรณรงค์ไม่ให้ซื้อสิทธิขายเสียง และควรณรงค์ให้ประชาชนออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
2. ด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ เรียงลำดับจากจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปน้อย ดังนี้ ควรให้มีการฝึกอาชีพให้กับประชาชนอย่างจริงจัง ควรให้มีแหล่งน้ำพอเพียงต่อการเกษตร อยากให้มีไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้าน ควรสนับสนุนให้มีชุมชนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมช่วยกัน และควรจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็น
3. ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ เรียงลำดับจากจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปน้อย ดังนี้ ควรให้ชาวบ้านมีความรู้เรื่องการรวมกลุ่มผลประโยชน์ องค์การบริหารส่วนตำบลควรตั้งงบประมาณสนับสนุน โครงการต่าง ๆ และควรมีการรวมกลุ่มของเกษตรกรให้มั่นคงถาวร
4. ด้านการแสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะ เรียงลำดับจากจำนวนข้อเสนอแนะจากมากไปน้อย ดังนี้ ควรให้มีโครงการ SML ทุกปี ควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลหาอาชีพเสริมให้กับประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลควรสอบถามปัญหาประชาชนอย่างแท้จริงและทำตามที่ประชาชนต้องการ ควรจัดสรรงบประมาณ ตามความต้องการให้มากขึ้น ควรให้มีการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ท้องถิ่นอันดีงาม และควรให้มีตลาดนัด ตลาดกลางในหมู่บ้าน/ชุมชน ควรจัดให้มีผู้แสดงความคิดเห็น ควรมีแหล่งน้ำพอเพียงต่อการเกษตร ควรมีการฝึกอาชีพให้กับประชาชนอย่างจริงจัง ควรสนับสนุนให้มีชุมชนมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม และควรมีไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน